

**Śródroczne Skrócone Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej Banku BPH SA**

**3. kwartał
2015**

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się			
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
I. Przychody z tytułu odsetek	757 715	993 756	182 209	237 724
II. Przychody z tytułu prowizji	296 526	380 516	71 306	91 026
III. Zysk przed opodatkowaniem	48 230	143 377	11 598	34 298
IV. Zysk za okres przypadający na akcjonariuszy Banku	22 612	101 173	5 438	24 202
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
V. Przepływy netto z działalności operacyjnej	-283 287	-40 361	-68 122	-9 655
VI. Przepływy netto z działalności inwestycyjnej	-60 284	-37 163	-14 497	-8 890
VII. Przepływy netto z działalności finansowej	8 644	-966 397	2 079	-231 179
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-334 927	-1 043 921	-80 540	-249 724
Wskaźniki rynkowe				
Za okres dziewięciu miesięcy kończących się				
	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
IX. Zysk za okres na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Banku (w zł / EUR)	0,29	1,32	0,07	0,32
X. Rozwodniony zysk za okres na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Banku (w zł / EUR)	0,29	1,32	0,07	0,32
XI. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Stan na dzień				
Wskaźniki rynkowe	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)*	65,99	65,70	15,57	15,41
XIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	65,99	65,70	15,57	15,41
XIV. Wyłacony za poprzedni rok dywidenda na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Stan na dzień				
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XV. Aktywa razem	31 921 857	31 600 923	7 531 227	7 414 054
XVI. Zobowiązania wobec banków	214 068	503 818	50 504	118 203
XVII. Zobowiązania wobec klientów	12 072 505	12 460 053	2 848 229	2 923 317
XVIII. Kapitał przypisany akcjonariuszom Banku	5 059 691	5 037 084	1 193 718	1 181 776
XIX. Kapitał niekontrolujący	34 092	30 328	8 043	7 115
XX. Kapitał podstawowy	383 340	383 340	90 440	89 937
XXI. Liczba akcji	76 667 911	76 667 911	76 667 911	76 667 911
Stan na dzień				
Adekwatność kapitałowa	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XXII. Współczynnik wypłacalności (%)**	16,94	16,75	16,94	16,75

Poszczególne pozycje śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH SA przeliczono na EUR według następujących zasad:

- wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz wartość księgową na jedną akcję - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, obowiązującego na dzień bilansowy, ogłoszonego przez NBP: na 30.09.2015 r. - 4,2386; na 31.12.2014 r. - 4,2623,
- wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz zysk za okres na jedną akcję - według kursu średniego, który stanowi średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na koniec każdego miesiąca pierwszych trzech kwartałów: 2015 r. - 4,1585; 2014 r. - 4,1803.

* Wskaźnik wyliczony jako iloraz kapitału przypisanego akcjonariuszom Banku oraz liczby akcji.

** Współczynnik wypłacalności został wyliczony zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Spis treści	
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 rok	10
1. Podstawowe dane o emitencie	10
2. Oświadczenie o zgodności	11
3. Zasady sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
a) Znaczące zasady rachunkowości	11
b) Zmiany zasad rachunkowości	11
c) Dane porównawcze	12
d) Sezonowość lub cykliczność działalności	13
4. Wartości szacunkowe	13
5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych	14
6. Wynik z tytułu odsetek	18
7. Odpisy z tytułu utraty wartości	19
8. Wynik z tytułu prowizji	19
9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	20
10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	21
11. Podatek dochodowy	21
12. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	22
13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	22
14. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	23
15. Należności od banków	24
16. Należności od klientów	24
17. Odpisy z tytułu utraty wartości należności	25
18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	27
19. Rzeczowe aktywa trwałe	27
20. Wartości niematerialne	29
21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	30
22. Pozostałe aktywa	30
23. Zobowiązania wobec banków	31
24. Zobowiązania wobec klientów	31
25. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	32
26. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	32
27. Rezerwy	32
28. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ...	33
29. Pozostałe zobowiązania	34
30. Dywidendy	34
31. Wartość godziwa	34
32. Postępowania sądowe	39
33. Zobowiązania i aktywa warunkowe	40
34. Podmioty powiązane	41
35. Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego	42
36. Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku BPH SA	43
36.1. Zarządzanie ryzykiem	43
36.2. Ryzyko rynkowe	44
36.2.1 Ryzyko walutowe	44
36.2.2 Ryzyko stopy procentowej	44
36.3. Ryzyko płynności	45
36.4. Ryzyko kredytowe	45
36.5. Ryzyko operacyjne	50

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Noty	Za okres od			
		01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek		245 463	757 715	323 793	993 756
Koszty z tytułu odsetek		-37 082	-135 755	-90 795	-294 438
Wynik z tytułu odsetek	6	208 381	621 960	232 998	699 318
Odpisy z tytułu utraty wartości	7	-15 864	-18 109	-22 443	-54 009
Wynik z tytułu odsetek uwzględniający odpisy z tytułu utraty wartości		192 517	603 851	210 555	645 309
Przychody z tytułu prowizji		95 908	296 526	115 744	380 516
Koszty z tytułu prowizji		-35 030	-95 495	-38 168	-122 279
Wynik z tytułu prowizji	8	60 878	201 031	77 576	258 237
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	9	12 285	49 195	33 335	82 074
Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży		0	0	8	8
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	10	-248 499	-812 435	-261 443	-829 301
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych		-5 804	6 588	-3 908	-12 950
Zysk przed opodatkowaniem		11 377	48 230	56 123	143 377
Podatek dochodowy	11	-5 719	-21 981	-14 387	-35 995
Zysk za okres		5 658	26 249	41 736	107 382
1. przypadający na akcjonariuszy Banku		4 847	22 612	39 666	101 173
2. przypadający na udziały niekontrolujące		811	3 637	2 070	6 209

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk za okres	5 658	26 249	41 736	107 382
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu na zyski lub straty w kolejnych okresach:	-604	-2 028	1 218	456
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-582	-2 028	1 200	315
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-22	0	18	141
Inne całkowite dochody netto ogółem	-604	-2 028	1 218	456
Całkowite dochody netto ogółem	5 054	24 221	42 954	107 838
1. przypadające na akcjonariuszy Banku	4 243	20 584	40 884	101 632
2. przypadające na udziały niekontrolujące	811	3 637	2 070	6 206

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		30.09.2015	31.12.2014
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	12	884 494	1 092 963
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	14	4 722 329	5 187 901
Należności od banków	15	710 335	347 131
Należności od klientów, w tym:	16	23 362 187	22 782 203
<i>odpisy z tytułu utraty wartości</i>	17	-1 466 107	-1 870 793
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	18	395 352	391 922
Rzeczowe aktywa trwałe	19	284 716	300 333
Wartości niematerialne	20	1 110 949	1 089 944
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	21	12 792	20 904
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		196 658	198 331
Pozostałe aktywa, w tym:	22	242 045	189 291
<i>należności z tytułu podatku dochodowego</i>	22	10	2
Aktywa razem		31 921 857	31 600 923

w tys. zł

	Noty	Stan na dzień	
		30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec banków	23	214 068	503 818
Zobowiązania wobec klientów	24	12 072 505	12 460 053
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	25	13 115 090	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	26	164 022	232 152
Rezerwy	27	83 622	96 863
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	28	119 721	164 331
Pozostałe zobowiązania, w tym:	29	380 007	398 784
<i>zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>	29	590	13 551
Zobowiązania podporządkowane		679 039	679 396
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy		383 340	383 340
Inne składniki kapitałów		4 377 920	4 282 122
Zyski zatrzymane, w tym:		298 431	371 622
Wynik finansowy z lat ubiegłych		275 819	259 817
Wynik roku bieżącego		22 612	111 805
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		5 059 691	5 037 084
Udziały niekontrolujące		34 092	30 328
Kapitał własny ogółem		5 093 783	5 067 412
Kapitał własny i zobowiązania razem		31 921 857	31 600 923

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPIŚANY AKCJONARIUSZOM BANKU							Kapitały niekontrolujące	KAPITAŁY RAZEM
	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM		
Kapitały na początek okresu 01.01.2015	383 340	371 622	10 540	3 019 935	308 338	943 309	5 037 084	30 328	5 067 412
Zysk za okres	0	22 612	0	0	0	0	22 612	3 637	26 249
Inne całkowite dochody netto									
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-2 028	0	0	0	-2 028	0	-2 028
Inne całkowite dochody netto ogółem	0	0	-2 028	0	0	0	-2 028	0	-2 028
Całkowite dochody netto ogółem	0	22 612	-2 028	0	0	0	20 584	3 637	24 221
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał									
podział zysku – odpis na kapitał zapasowy	0	-95 803	0	95 803	0	0	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	2 150	2 150	0	2 150
korekta kapitałów własnych z tytułu nabycia udziałów BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. przez GECC	0	0	0	0	0	-127	-127	127	0
Kapitały na koniec okresu 30.09.2015	383 340	298 431	8 512	3 115 738	308 338	945 332	5 059 691	34 092	5 093 783

w tys. zł

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU							Kapitały niekontrolujące	KAPITAŁY RAZEM
	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Inne dochody całkowite	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM		
Kapitały na początek okresu 01.01.2014	383 340	470 913	17 059	2 808 839	308 338	940 477	4 928 966	31 103	4 960 069
Zysk za okres	0	101 173	0	0	0	0	101 173	6 209	107 382
Inne całkowite dochody netto									
zmiana wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	318	0	0	0	318	-3	315
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	141	0	0	0	141	0	141
Inne całkowite dochody netto ogółem	0	0	459	0	0	0	459	-3	456
Całkowite dochody netto ogółem	0	101 173	459	0	0	0	101 632	6 206	107 838
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał									
podział zysku – odpis na kapitał zapasowy	0	-204 099	0	204 099	0	0	0	-5 973	-5 973
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	1 634	1 634	0	1 634
Kapitały na koniec okresu 30.09.2014	383 340	367 987	17 518	3 012 938	308 338	942 111	5 032 232	31 336	5 063 568

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

	Noty	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się	
		30.09.2015	30.09.2014
Zysk przed opodatkowaniem		48 230	143 377
Korekty razem		-331 517	-183 738
Amortyzacja	10	65 121	63 466
Przychody z tytułu odsetek	6	-757 715	-993 756
Koszty z tytułu odsetek	6	135 755	294 438
Przychody odsetkowe otrzymane		694 336	1 011 837
Koszty odsetkowe zapłacone		-151 853	-320 757
Podatek zapłacony/otrzymany		-33 263	-6 298
Zyski /straty ze sprzedaży inwestycji		-1 386	-6 269
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości		-404 686	-170 522
Zmiana stanu aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-21 612	-12 254
Zmiana stanu należności od banków		10 097	113 202
Zmiana stanu należności od klientów		-124 619	825 328
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-55 767	29 738
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-3 433	-10 578
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-289 560	139 085
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów i pozostałych instytucji		668 358	-983 454
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-44 610	-14 685
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		-16 680	-142 259
Przepływy netto z działalności operacyjnej		-283 287	-40 361
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		-72 037	-41 435
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		11 753	4 272
Przepływy netto z działalności inwestycyjnej		-60 284	-37 163
Dywidendy wypłacone		0	-5 972
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		310 280	10 130 133
Splata długoterminowych kredytów i pożyczek		-233 506	-11 145 579
Emisja papierów wartościowych		91 344	98 972
Wykup papierów wartościowych własnej emisji		-159 474	-43 951
Przepływy netto z działalności finansowej		8 644	-966 397
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM		-334 927	-1 043 921
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	13	5 855 553	7 021 433
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU	13	5 520 626	5 977 512
ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-334 927	-1 043 921

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 rok

1. Podstawowe dane o emitencji

Bank BPH Spółka Akcyjna jest Bankiem mającym siedzibę w Polsce, ul. Płk. Jana Pałubickiego 2, 80-175 Gdańsk. Bank jest wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Gdańsk – Północ w Gdańsku, pod numerem KRS 0000010260. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) – 675-000-03-84.

Bank należy do grupy kapitałowej General Electric Capital Corporation (GECC) z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest GE Corporation.

Głównym akcjonariuszem Banku BPH SA jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 87,24% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Do podstawowej działalności Banku BPH SA (zwanego dalej Bankiem) należy przyjmowanie wkładów pieniężnych, prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, prowadzenie bankowych rozliczeń pieniężnych oraz wykonywanie czynności bankowych na podstawie ustawy Prawo Bankowe. Przedmiot działalności został szczegółowo przedstawiony w Statucie Banku.

Bank BPH SA jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA (zwanej dalej Grupą Kapitałową Banku BPH SA lub Grupą).

Na dzień 30 września 2015 roku prezentowane śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA obejmuje spółkę zależną BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o., w której Bank posiada 50,14% udziałów i głosów na Zgromadzeniu Wspólników, wraz ze spółką BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, w której Bank posiada pośrednio 50,14% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu.

BPH TFI SA działa od 1998 roku. Od roku 2003 Spółka jest w Grupie Kapitałowej Banku BPH SA, a od 2008 roku należy do Grupy General Electric Company.

Struktura organizacyjna wraz z informacją dotyczącą rodzaju powiązań w grupie wg stanu na 30 września 2015 roku.

Podmiot	Siedziba	Udział % Banku w głosach na WZA/ZW spółki
Jednostka dominująca		
Bank BPH Spółka Akcyjna	Gdańsk	
Jednostki zależne objęte konsolidacją		
BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. Jednostka pośrednio zależna - zależna od BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.	Warszawa	50,14%
BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	50,14%

Działalność podmiotów objętych konsolidacją została omówiona w Sprawozdaniu z działalności Grupy Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku.

W dniu 17 sierpnia 2015 roku BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. (BPH PBK) nabyła od GECC akcje posiadane przez GECC w BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (BPH TFI), stanowiące 49,86% wszystkich akcji wyemitowanych przez BPH TFI, w zamian za nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BPH PBK. Udziały zostały objęte powyżej ich wartości nominalnej. W wyniku transakcji GECC posiada 49,86%, a Bank BPH SA posiada 50,14% udziałów i głosów na Zgromadzeniu Wspólników BPH PBK. Zmiany udziałów własnościowych w jednostkach zależnych nie spowodowały utraty kontroli przez Bank, Bank nadal posiada

pośrednio 50,14% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BPH TFI. Pozostałe 49,86% akcji BPH TFI pośrednio znajduje się w posiadaniu GECC z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki BPH BPK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o., w ciągu dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku została wypłacona dywidenda dla wspólnika - Banku BPH SA w kwocie: 16 008 tys. zł (w ciągu dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2014 roku: 12 305 tys. zł).

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia BPH TFI SA oraz na podstawie umowy przeniesienia przez GE Capital Corporation na BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o. o. akcji BPH TFI SA wraz z prawem do otrzymania dywidendy z nich wynikającym, w tym dywidendy za rok 2014, w ciągu dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku Spółka wypłaciła dywidendę dla akcjonariuszy: BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o. o. w kwocie: 10 371 tys. zł (w analogicznym okresie 2014 roku: 6 006 tys. zł) oraz dla GE Capital Corporation w kwocie 0 zł (w analogicznym okresie 2014 roku: 5 972 tys. zł).

2. Oświadczenie o zgodności

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34, „*Śródroczna sprawozdawczość finansowa*”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2014.133 tekst jednolity), Grupa jest zobowiązana do przekazania raportu finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku, rozumiany jako bieżący okres śródroczny.

3. Zasady sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 3. kwartał 2015 roku zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w powiązaniu z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku jest dostępne do wglądu w Sądzie Rejonowym dla Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Gdańsk ul. Piekarnicza 10 oraz na stronie internetowej Banku, www.bph.pl.

a) Znaczące zasady rachunkowości

Przyjęte zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok z uwzględnieniem szczególnych wymogów MSR 34.

b) Zmiany zasad rachunkowości

Zmiany do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2015 roku nie miały wpływu na niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Od 1 stycznia 2015 roku do sporządzania sprawozdań finansowych (w tym śródrocznych) ma zastosowanie Interpretacja nr 21 wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Powstały jednak wątpliwości w zakresie sposobu zastosowania jej do obowiązkowych opłat ponoszonych przez banki na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). W rezultacie, Komisja Nadzoru Finansowego wydała stanowisko (z dnia 12 lutego 2015 roku), potwierdzone stanowiskiem Ministerstwa Finansów (z dnia 11 lutego 2015 roku), w którym zalecono bankom rozkładanie kosztów opłat rocznych na rzecz BFG w czasie – w okresie rocznym. Jest to podejście spójne z rozwiązaniem stosowanym przez Grupę w poprzednich okresach. Do czasu innych decyzji w tej kwestii, Grupa będzie stosowała się do powyżej opisanych wymogów.

Koszt opłaty obowiązkowej i ostrożnościowej na rzecz BFG wyniesie 64 721 tys. zł w 2015 roku, z czego 48 539 tys. zł zaliczono do kosztów bieżącego okresu śródrocznego. Brak rozliczenia kosztów w czasie skutkowałby wykazaniem pełnego obciążenia rocznego w kosztach stycznia 2015 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego.

W ocenie Grupy wdrożenie standardów i interpretacji zatwierdzonych i opublikowanych przez UE, które weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego oraz standardów i interpretacji oczekujących na zatwierdzenia przez UE nie będzie mieć istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Grupy, za wyjątkiem standardu MSSF 9, „Instrumenty finansowe”. Wpływ wdrożenia MSSF 9 na sprawozdania finansowe Grupy nie został jeszcze oceniony. Grupa planuje wdrożenie tych regulacji w terminach w nich określonych bez wcześniejszego zastosowania.

Szczegółowy zakres zmian do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2015 roku oraz weszły lub wejdą w życie po końcu okresu sprawozdawczego został przedstawiony w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

c) Dane porównawcze

Grupa dokonała zmian w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 3. kwartał 2015 roku dotyczących prezentacji danych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku. Zmiana ta polegała na pomniejszeniu sumy bilansowej o rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone przez Grupę do wysokości wpłat wniesionych do prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych systemu rekompensat. Zdaniem Grupy, zmieniona prezentacja danych dostarcza odbiorcom sprawozdania finansowego bardziej przydatnych informacji i lepiej odzwierciedla charakter ekonomiczny powyższych pozycji, a także nie miała istotnego wpływu na dane prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

w tys. zł			
Aktywa razem	stan na 31.12.2014 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2014 po przekształceniu
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 092 963	0	1 092 963
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 187 901	0	5 187 901
Należności od banków	347 131	0	347 131
Należności od klientów, w tym:	22 787 920	-5 717	22 782 203
<i>odpisy z tytułu utraty wartości</i>	-1 870 793	0	-1 870 793
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	391 922	0	391 922
Rzeczowe aktywa trwałe	300 333	0	300 333

Wartości niematerialne	1 089 944	0	1 089 944
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	20 904	0	20 904
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	198 331	0	198 331
Pozostałe aktywa, w tym:	189 291	0	189 291
<i>należności z tytułu podatku dochodowego</i>	2	0	2
Aktywa razem	31 606 640	-5 717	31 600 923

w tys. zł

Kapitał własny i zobowiązania	stan na 31.12.2014 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	stan na 31.12.2014 po przekształceniu
Zobowiązania wobec banków	503 818	0	503 818
Zobowiązania wobec klientów	12 460 053	0	12 460 053
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	11 998 114	0	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	232 152	0	232 152
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	0	0	0
Rezerwy	100 194	-3 331	96 863
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	164 331	0	164 331
Pozostałe zobowiązania, w tym:	401 170	-2 386	398 784
<i>zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>	13 551	0	13 551
Zobowiązania podporządkowane	679 396	0	679 396
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	383 340	0	383 340
Inne składniki kapitałów	4 282 122	0	4 282 122
Zyski zatrzymane, w tym:	371 622	0	371 622
Wynik finansowy z lat ubiegłych	259 817	0	259 817
Wynik roku bieżącego	111 805	0	111 805
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	5 037 084	0	5 037 084
Udziały niekontrolujące	30 328	0	30 328
Kapitał własny ogółem	5 067 412	0	5 067 412
Kapitał własny i pasywa razem	31 606 640	-5 717	31 600 923

d) Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy Kapitałowej Banku BPH SA nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

4. Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które

w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa Kapitałowa Banku BPH SA podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie sprawozdawczym, podczas którego dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub również w okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku dotyczą:

- utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych (noty nr 14, 17 i 27),
- wartości godziwej instrumentów pochodnych (noty 14, 28),
- rezerw na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania (nota 27),
- rezerw na koszty restrukturyzacji zatrudnienia i placówek (nota 27).

5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Podział na segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest komponentem Grupy, który w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej osiąga przychody i ponosi koszty, w tym przychody i koszty wynikające z transakcji z innymi komponentami Grupy. Wyniki segmentów operacyjnych są przedmiotem regularnych przeglądów i oceny ze strony ścisłego kierownictwa Grupy w celu podejmowania decyzji co do alokacji zasobów do poszczególnych segmentów.

Wyniki segmentów, ich aktywa i zobowiązania obejmują elementy bezpośrednio przypisane do danego segmentu oraz takie, które można zaalokować do danego segmentu na podstawie racjonalnych zasad.

Segmentacja działalności Grupy Kapitałowej Banku BPH SA wiąże się z przyjętymi zasadami zarządzania. Zarządzanie Grupą Kapitałową Banku BPH SA prowadzone jest w ramach strategicznych segmentów klientów, do których zaliczone zostały:

- Bankowość Detaliczna,
- Bankowość Komercyjna,
- Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe.

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje klientów indywidualnych. Do najważniejszych usług oferowanych klientom tego segmentu należą:

- udzielanie kredytów konsumpcyjnych, kredytów w rachunku bieżącym i limicie karty kredytowej, kredytów hipotecznych,
- oferta depozytowa, w tym rachunki oszczędnościowe oraz sprzedaż produktów inwestycyjnych (fundusze inwestycyjne, produkty strukturyzowane, usługi maklerskie),
- oferta kont osobistych z pakietem różnorodnych usług bankowych dla klientów indywidualnych (np. Konto Kapitałowe).

W ramach tego segmentu działa spółka zależna BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. oraz pośrednio zależna BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA.

Usługi dla klientów indywidualnych Grupa Kapitałowa Banku BPH SA oferuje poprzez sieć własnych oddziałów, w ramach współpracy z placówkami partnerskimi i przedstawicielami finansowymi działającymi pod logo „Partner BPH”, a także przy zastosowaniu kanałów dystrybucji, takich jak internet (Seza@m) czy call center.

Segment Bankowości Komercyjnej obejmuje małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, w szczególności:

- spółki kapitałowe, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne,

- przedsiębiorców indywidualnych, spółki osobowe oraz spółki cywilne,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje społeczne, zawodowe, wyznaniowe, placówki niepubliczne,
- osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, osoby wykonujące wolny zawód, rolników.

W ramach segmentu Bankowości Komercyjnej uwzględniany jest również wynik z tytułu operacji z instytucjami finansowymi.

Segment Bankowości Komercyjnej oferuje szeroką paletę produktów, dostosowaną do różnych potrzeb oraz profili klientów. Oferta obejmuje uniwersalny zestaw produktów, składający się z produktów kredytowych, depozytowych oraz usług transakcyjnych. W ramach oferty kredytowej klient może wybierać między kredytami inwestycyjnymi a kredytami obrotowymi, uzupełnieniem oferty jest finansowanie krótkoterminowych zobowiązań handlowych. Produkty depozytowe pozwalają klientom na zarządzanie płynnością, dodatkowo usługi transakcyjne wspomagają ich działalność operacyjną.

Segment Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe obejmuje wynik z tytułu zarządzania aktywami i zobowiązaniami Banku oraz pozycje rachunku zysków i strat, które nie dają się przypisać do dwóch pozostałych segmentów.

Segmenty rozliczają się wzajemnie w oparciu o kursy i stopy rynkowe odpowiednio do zrealizowanych transakcji.

Bank dokonał zmian w prezentacji poniżej opisanych pozycji rachunku zysków i strat w sprawozdawczości dotyczącej segmentów operacyjnych za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku.

W 2015 roku w Banku BPH SA wprowadzona została zmiana metodologii stawek transferowych, w wyniku której przypisano rzeczywisty koszt finansowania portfela denominowanego we frankach szwajcarskich do segmentu Bankowości Detalicznej w celu lepszego odzwierciedlenia wyników finansowych segmentów. Powyższa zmiana spowodowała pozytywny wpływ w kwocie 4,2 mln zł na wynik segmentu Bankowości Detalicznej i negatywny wpływ na wynik segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami / Pozostałe za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku.

Grupa Kapitałowa Banku BPH SA								tys. zł
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Segmenty operacyjne							
	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
	1	2	3	4	(2+3+4)			
Za okres dziewięciu miesięcy kończących się	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek	718 826	933 172	218 376	287 722	-179 487	-227 138	757 715	993 756
przychody zewnętrzne	557 173	712 372	123 642	159 836	76 900	121 548	757 715	993 756
przychody wewnętrzne*	161 653	220 800	94 734	127 886	-256 387	-348 686	0	0
Koszty z tytułu odsetek	-254 434	-425 676	-73 699	-121 845	192 378	253 083	-135 755	-294 438
koszty zewnętrzne*	-51 560	-93 329	-18 997	-37 689	-65 198	-163 420	-135 755	-294 438
koszty wewnętrzne	-202 874	-332 347	-54 702	-84 156	257 576	416 503	0	0
Wynik z tytułu odsetek	464 392	507 496	144 677	165 877	12 891	25 945	621 960	699 318
Wynik z odpisów z tytułu utraty wartości**	-24 567	-28 635	6 458	-25 374	0	0	-18 109	-54 009
Przychody z tytułu prowizji	165 665	217 256	130 861	163 260	0	0	296 526	380 516
Koszty z tytułu prowizji	-58 548	-58 032	-33 109	-60 824	-3 838	-3 423	-95 495	-122 279
Wynik z tytułu prowizji	107 117	159 224	97 752	102 436	-3 838	-3 423	201 031	258 237
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	10 279	23 258	38 284	42 916	632	15 900	49 195	82 074
Wynik na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży	0	8	0	0	0	0	0	8
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu, w tym:	-586 517	-591 611	-207 005	-214 778	-18 913	-22 912	-812 435	-829 301
<i>amortyzacja</i>	-53 565	-53 320	-9 496	-8 983	-2 060	-1 163	-65 121	-63 466
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	0	0	0	0	6 588	-12 950	6 588	-12 950
Zysk przed opodatkowaniem	-29 296	69 740	80 166	71 077	-2 640	2 560	48 230	143 377
Podatek dochodowy	0	0	0	0	-21 981	-35 995	-21 981	-35 995
Zysk za okres	-29 296	69 740	80 166	71 077	-24 621	-33 435	26 249	107 382

*Przychody / koszty wewnętrzne –transferów wewnętrznych związanych z finansowaniem działalności podstawowej segmentów

**Odpisy z tytułu utraty wartości za 9 miesięcy 2015 roku zawierają wpływ unifikacji procesu oznaczania przesłanek utraty wartości i wyceny portfela dla wszystkich klientów Banku, skutkującej zwiększeniem o ~13 mln zł poziomu odpisów z tytułu utraty wartości w segmencie Bankowości Detalicznej oraz zmniejszeniem o ~10 mln zł odpisu z tytułu utraty wartości w segmencie Bankowości Komercyjnej

tys. zł

Stan na dzień	Bankowość Detaliczna		Bankowość Komercyjna		Zarządzanie Aktywami i Pasywami / Pozostałe		Razem	
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
Aktywa razem	20 890 023	19 962 763	4 335 669	4 374 920	6 696 165	7 263 240	31 921 857	31 600 923
Należności od Klientów brutto	20 194 911	19 525 148	4 387 374	4 456 965	246 009	670 883	24 828 294	24 652 996
Do 1 roku	1 125 281	1 761 539	2 257 776	2 504 217	210 331	670 883	3 593 388	4 936 639
Powyżej 1 roku	19 069 630	17 763 609	2 129 598	1 952 748	35 678	0	21 234 906	19 716 357
Odpisy z tytułu utraty wartości	-1 124 828	-1 429 257	-341 279	-434 306	0	-7 230	-1 466 107	-1 870 793
Kapitał własny i pasywa razem	22 744 160	21 798 186	5 117 696	5 624 754	4 060 001	4 177 983	31 921 857	31 600 923
Zobowiązania od Klientów	7 045 246	7 047 824	4 480 093	4 915 441	547 166	496 788	12 072 505	12 460 053
Do 1 roku	6 993 462	6 979 311	4 422 548	4 885 220	547 166	496 788	11 963 176	12 361 319
Powyżej 1 roku	51 784	68 513	57 545	30 221	0	0	109 329	98 734
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych (depozyty strukturyzowane)	164 022	232 152	0	0	0	0	164 022	232 152
Do 1 roku	95 278	203 056	0	0	0	0	95 278	203 056
Powyżej 1 roku	68 744	29 096	0	0	0	0	68 744	29 096
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	13 115 090	11 998 114	0	0	0	0	13 115 090	11 998 114
Do 1 roku	582 096	817 377	0	0	0	0	582 096	817 377
Powyżej 1 roku	12 532 994	11 180 737	0	0	0	0	12 532 994	11 180 737

6. Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Przychody z tytułu:	245 463	757 715	323 793	993 756
środków pieniężnych i lokat międzybankowych	1 955	5 947	3 079	10 409
kredytów i pożyczek	220 659	674 297	282 617	862 181
papierów wartościowych	20 585	71 774	36 219	115 545
transakcji z przyrzeczeniem odkupu	2 236	5 615	1 850	5 539
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	28	82	28	82
Koszty z tytułu:	-37 082	-135 755	-90 795	-294 438
kredytów oraz pożyczek otrzymanych	-8 285	-41 467	-40 022	-130 143
depozytów i rachunków terminowych	-11 244	-41 063	-20 736	-65 343
rachunków bieżących	-9 895	-29 290	-19 557	-68 578
papierów wartościowych własnej emisji	-6 108	-18 922	-8 141	-23 973
transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży	-1 447	-4 671	-2 194	-5 956
instrumentów pochodnych zabezpieczających wyłączonych z rachunkowości zabezpieczeń	-103	-342	-145	-445
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	208 381	621 960	232 998	699 318

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Przychody z tytułu odsetek od:	245 463	757 715	323 793	993 756
Banku Centralnego	17 213	60 594	32 292	103 365
banków	886	1 920	730	2 973
pozostałych podmiotów finansowych	3 951	8 699	2 289	7 151
podmiotów niefinansowych	218 484	670 284	281 602	859 207
podmiotów budżetowych	4 929	16 218	6 880	21 060
Koszty z tytułu odsetek wobec:	-37 082	-135 755	-90 795	-294 438
banków	-799	-2 929	-1 842	-5 675
pozostałych podmiotów finansowych	-15 446	-63 661	-50 499	-161 527
podmiotów niefinansowych	-19 817	-65 821	-35 395	-118 096
podmiotów budżetowych	-1 020	-3 344	-3 059	-9 140
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	208 381	621 960	232 998	699 318

Przychody z tytułu odsetek zawierają odsetki od papierów wartościowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat w wysokości 64 512 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku:

106 940 tys. zł). Przychody z tytułu odsetek od papierów wartościowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu oraz instrumentów pochodnych prezentowane są w Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych.

Przychody z tytułu odsetek zawierają również kwotę 55 011 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 10 386 tys. zł) rozliczenia opłat i prowizji bezpośrednio związanych z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych (zarówno przychodów jak i bezpośrednich inkrementalnych kosztów), które rozliczane są według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej.

Wynik odsetkowy z tytułu aktywów finansowych, które uległy utracie wartości (tj. kredytów ze zidentyfikowaną utratą wartości) wynosi 51 829 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 59 938 tys. zł).

7. Odpisy z tytułu utraty wartości

	w tys. zł			
	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-72 299	-111 890	-39 759	-115 049
Wynik z tytułu odpisów na poniesione, ale nieujawnione straty dotyczące kredytów i pożyczek (IBNR)	23 468	17 998	4 104	25 419
Odzyski z należności spisanych	30 841	73 730	13 301	33 621
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów na zobowiązania pozabilansowe	2 126	2 053	-89	2 000
WYNIK Z ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	-15 864	-18 109	-22 443	-54 009

8. Wynik z tytułu prowizji

	w tys. zł			
	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu:	95 908	296 526	115 744	380 516
papierów wartościowych i działalności powierniczej	4 946	12 944	3 375	11 078
kredytów i pożyczek	7 571	22 898	8 263	25 989
kart kredytowych	30 585	93 691	38 378	133 642
płatności krajowych i prowadzenia rachunków	24 716	73 148	27 896	83 997
płatności zagranicznych	3 332	9 404	2 886	9 986
zarządzania funduszami inwestycyjnymi i portfelami klientów	18 351	56 841	20 578	63 299
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	5 756	25 432	13 858	50 750
pozostałych	651	2 168	510	1 775
Koszty z tytułu:	-35 030	-95 495	-38 168	-122 279
papierów wartościowych i działalności powierniczej	-1 325	-3 630	-2 170	-4 521

kredytów i pożyczek oraz opłat za utrzymanie rachunków	-1 908	-4 752	-2 008	-5 483
kart kredytowych	-24 398	-68 027	-27 825	-94 321
płatności krajowych	-3 408	-8 187	-2 310	-6 382
płatności zagranicznych	-213	-632	-304	-811
zarządzania funduszami inwestycyjnymi i portfelami klientów	-914	-2 703	-864	-2 629
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	-851	-3 107	-1 492	-4 544
pozostałych	-2 013	-4 457	-1 195	-3 588
WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI	60 878	201 031	77 576	258 237

Wynik z tytułu prowizji za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w kwocie 5 977 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 5 562 tys. zł) oraz koszty z tytułu działalności powierniczej w kwocie 1 242 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 1 708 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, w kwocie 116 590 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 159 631 tys. zł) oraz koszty prowizyjne z tytułu kart kredytowych oraz kredytów i pożyczek w kwocie 72 779 tys. zł za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 99 804 tys. zł).

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych

	w tys. zł			
	Za okres od			
	01.07.2015 do 30.09.2015	01.01.2015 do 30.09.2015	01.07.2014 do 30.09.2014	01.01.2014 do 30.09.2014
Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-5 544	-5 158	1 571	2 680
Papiery wartościowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu	0	-18	9	13
Pochodne instrumenty finansowe	-887	-7 201	-61	-6 650
Wynik z pozycji wymiany	18 716	61 572	31 816	86 031
WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I Z TYTUŁU RÓŻNIC KURSOWYCH	12 285	49 195	33 335	82 074

10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Koszty pracownicze	-138 107	-433 385	-136 863	-426 574
Wynagrodzenia	-118 674	-368 921	-119 156	-365 777
Świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	-1 020	-3 059	-658	-1 996
Obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne	-18 413	-61 405	-17 049	-58 801
Koszty wynajmu budynków	-22 616	-67 883	-26 926	-86 411
Koszty utrzymania lokali	-8 197	-25 445	-7 224	-25 409
Koszty usług zewnętrznych i konsultingu	-10 677	-39 291	-22 970	-68 094
Koszty utrzymania sprzętu IT i sprzętów biurowych	-14 665	-43 419	-17 168	-47 786
Koszty marketingu i promocji sprzedaży	-6 314	-37 921	-8 472	-27 839
Inne koszty	-24 708	-99 970	-18 431	-83 722
Amortyzacja	-23 215	-65 121	-23 389	-63 466
KOSZTY DZIAŁANIA I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	-248 499	-812 435	-261 443	-829 301

Za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku pozycja „Koszty pracownicze” zawiera koszty restrukturyzacji zatrudnienia w kwocie 4 588 tys. zł (za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku: 11 734 tys. zł).

Pozycja "Koszty wynajmu budynków" za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku zawiera rozwiązanie rezerwy na procesy restrukturyzacyjne związane z optymalizacją sieci dystrybucji oraz powierzchni centrali Banku w kwocie 2 107 tys. zł.

Pozycja "Koszty wynajmu budynków" za okres dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku zawiera kwotę 4 136 tys. zł z tytułu kosztów restrukturyzacji związanych z optymalizacją sieci dystrybucji oraz powierzchni centrali Banku.

11. Podatek dochodowy

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Bieżący podatek	-1 277	-20 281	-1 338	1 452
Podatek odroczony	-4 442	-1 700	-13 049	-37 447
PODATEK DOCHODOWY	-5 719	-21 981	-14 387	-35 995

Uzgodnienie rzeczywistego obciążenia podatkowego

w tys. zł

	Za okres od			
	01.07.2015	01.01.2015	01.07.2014	01.01.2014
	do 30.09.2015	do 30.09.2015	do 30.09.2014	do 30.09.2014
Zysk przed opodatkowaniem	11 377	48 230	56 123	143 377
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	-2 162	-9 164	-10 663	-27 242

Dochody wolne od podatków (Dochód Kasy Mieszkaniowej)	325	1 029	374	1 205
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	-3 832	-10 571	-4 153	-9 389
Przychody niestanowiące przychodów do opodatkowania i zwolnione od podatku	157	387	2	163
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	-207	-3 662	53	-732
Wpływ różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym	-3 557	-12 817	-3 724	-8 753
PODATEK DOCHODOWY	-5 719	-21 981	-14 387	-35 995

12. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kasa	477 964	574 082
Operacje z Bankiem Centralnym	406 530	518 881
KASA I OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	884 494	1 092 963

Termin zapadalności pozycji zakwalifikowanych do kategorii Kasa i operacje z Bankiem Centralnym jest nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.

„Operacje z Bankiem Centralnym” na dzień 30 września 2015 roku obejmowały środki na rachunku w Narodowym Banku Polskim, stanowiące rezerwę obowiązkową z tytułu depozytów klientów. Rezerwa obowiązkowa jest określana za pomocą procentowego wskaźnika sumy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach klientów i utrzymywana jako saldo rachunku bieżącego w NBP na podstawie średniej arytmetycznej naliczonych stanów dziennych za dany miesiąc.

13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności do 3 miesięcy (licząc od dnia nabycia) oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	884 494	1 092 963
Należności od banków	636 492	263 071
lokaty na rynku pieniężnym	125 006	0
rachunki bieżące	486 770	263 071
należności od banków w drodze	24 716	0
Dłużne papiery wartościowe i weksle emitowane przez Skarb Państwa i innych emitentów publicznych uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	3 999 640	4 499 519
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	5 520 626	5 855 553

14. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 625 583	5 045 678
Dodatnia wartość instrumentów pochodnych	96 746	142 223
AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4 722 329	5 187 901

Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta)	4 613 402	5 034 794
bony pieniężne emitowane przez Bank Centralny	3 999 640	4 499 519
obligacje emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego:	613 762	535 275
Certyfikaty inwestycyjne	8 144	10 884
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	4 037	0
PAPIERY WARTOŚCIOWE WYZNACZONE PRZY POCZĄTKOWYM UJĘCIU JAKO WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4 625 583	5 045 678

Dodatnia wartość instrumentów pochodnych

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Transakcje stopy procentowej, w tym:	81 017	99 836
FRA	82	0
IRS	80 931	99 825
Kupione opcje na stopę procentową	4	11
Transakcje walutowe, w tym:	14 338	35 773
Fx-forward	9 110	8 411
Fx-swap	4 241	24 906
Inne transakcje walutowe	387	977
Kupione opcje walutowe	600	1 479
Kupione opcje kapitałowe	676	6 614
Kupione opcje towarowe	715	0
RAZEM	96 746	142 223

15. Należności od banków

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Lokaty na rynku pieniężnym	165 268	40 132
Inne w tym:	545 067	306 999
rachunki bieżące	486 770	263 071
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	33 567	43 903
należności od klientów w drodze	24 716	0
inne	14	25
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	710 335	347 131

16. Należności od klientów

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki, w tym:	24 568 891	23 923 766
<i>z tytułu faktoringu</i>	285 622	234 006
od podmiotów finansowych	78 325	40 481
Korporacje	73 945	38 476
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 380	2 005
od podmiotów niefinansowych	24 456 805	23 842 968
Korporacje	2 469 373	2 400 582
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 815 874	1 947 308
Osoby prywatne	20 171 558	19 495 078
od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	33 761	40 317
Korporacje	33 694	38 769
Małe i średnie przedsiębiorstwa	67	1 548
Inne:	259 403	729 230
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	134 577	614 655
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych pod transakcje giełdowe	96 022	88 671
należności od klientów w drodze	15 662	13 442
inne	13 142	12 462
RAZEM	24 828 294	24 652 996
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-1 459 011	-1 864 286
Odpisy z tytułu utraty wartości innych pozycji należności od klientów	-7 096	-6 507
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	23 362 187	22 782 203

17. Odpisy z tytułu utraty wartości należności

w tys. zł

	Utrata wartości	IBNR	łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2015	1 670 955	199 838	1 870 793
odpisy z tytułu utraty wartości	111 890	-17 998	93 892
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-527 325	0	-527 325
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	20 092	5 581	25 673
inne	3 074	0	3 074
STAN NA KONIEC OKRESU 30.09.2015	1 278 686	187 421	1 466 107

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2015)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (30.09.2015)
PODMIOTY FINANSOWE	214	-2	-469	274	202	219
Korporacje	0	-2	0	3	0	1
Małe i średnie przedsiębiorstwa	214	0	-469	271	202	218
PODMIOTY NIEFINANSOWE	1 664 234	20 094	-526 856	111 616	2 283	1 271 371
Korporacje	56 413	-5	-12 638	664	0	44 434
Małe i średnie przedsiębiorstwa	327 126	493	-94 902	9 263	-82	241 898
Osoby prywatne	1 280 695	19 606	-419 316	101 689	2 365	985 039
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 664 448	20 092	-527 325	111 890	2 485	1 271 590
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	0	0	589	7 096

w tys. zł

IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2015)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (30.09.2015)
PODMIOTY FINANSOWE	744	262	97	1 103
Korporacje	719	213	107	1 039
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25	49	-10	64
PODMIOTY NIEFINANSOWE	198 863	5 319	-18 035	186 147
Korporacje	18 008	-54	-333	17 621
Małe i średnie przedsiębiorstwa	32 085	-77	-1 057	30 951
Osoby prywatne	148 770	5 450	-16 645	137 575
SEKTOR BUDŻETOWY	231	0	-60	171
Korporacje	212	0	-42	170
Małe i średnie przedsiębiorstwa	19	0	-18	1
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	199 838	5 581	-17 998	187 421

	w tys. zł		
	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2014	2 086 390	228 569	2 314 959
odpisy z tytułu utraty wartości	140 918	-31 528	109 390
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-568 671	0	-568 671
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	11 366	2 797	14 163
inne	952	0	952
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2014	1 670 955	199 838	1 870 793

	w tys. zł					
Odpisy z tytułu utraty wartości	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Spisane w straty	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Inne	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)
PODMIOTY FINANSOWE	26	0	0	188	0	214
Małe i średnie przedsiębiorstwa	26	0	0	188	0	214
PODMIOTY NIEFINANSOWE	2 079 857	11 366	-568 671	140 730	952	1 664 234
Korporacje	57 485	91	-14 909	13 925	-179	56 413
Małe i średnie przedsiębiorstwa	417 255	370	-140 639	49 959	181	327 126
Osoby prywatne	1 605 117	10 905	-413 123	76 846	950	1 280 695
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	2 079 883	11 366	-568 671	140 918	952	1 664 448
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności	6 507	0	0	0	0	6 507

	w tys. zł				
IBNR	Wartość na początek okresu (01.01.2014)	Różnice kursowe	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat	Wartość na koniec okresu (31.12.2014)	
PODMIOTY FINANSOWE	331	6	407	744	
Korporacje	290	11	418	719	
Małe i średnie przedsiębiorstwa	41	-5	-11	25	
PODMIOTY NIEFINANSOWE	227 885	2 791	-31 813	198 863	
Korporacje	15 950	105	1 953	18 008	
Małe i średnie przedsiębiorstwa	50 278	107	-18 300	32 085	
Osoby prywatne	161 657	2 579	-15 466	148 770	
SEKTOR BUDŻETOWY	353	0	-122	231	
Korporacje	315	0	-103	212	
Małe i średnie przedsiębiorstwa	38	0	-19	19	
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	228 569	2 797	-31 528	199 838	

18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty dłużne emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego (obligacje)	394 959	391 526
Instrumenty kapitałowe (akcje i udziały)	393	396
AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	395 352	391 922

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, Grupa nie odnotowała utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Grunty	1 385	1 385
Budynki, lokale	160 152	155 033
Inne środki trwałe	107 279	109 287
Środki trwałe w budowie	15 900	34 628
RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	284 716	300 333

Ruchy w pozycjach rzeczowych aktywów trwałych

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	1 385	353 139	569 576	30 199	48 437	34 647	1 037 383
ZWIĘKSZENIA	0	24 682	27 299	162	840	30 632	83 615
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	24 353	24 339	0	590	0	49 282
zakupy	0	316	2 929	162	250	30 632	34 289
inne	0	13	31	0	0	0	44
ZMNIJSZENIA	0	5 254	2 442	7 512	1 025	49 360	65 593
likwidacja	0	5 179	2 320	0	912	0	8 411
sprzedaż	0	0	122	7 512	113	0	7 747
przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	49 282	49 282
przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	49	0	0	0	0	49
inne	0	26	0	0	0	78	104
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	1 385	372 567	594 433	22 849	48 252	15 919	1 055 405
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	193 880	473 112	16 945	30 675	0	714 612
amortyzacja bieżącego okresu	0	19 335	22 635	3 456	3 030	0	48 456
zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	0	108	6 771	111	0	6 990
zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	5 168	1 905	106	772	0	7 951
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	208 047	493 734	13 524	32 822	0	748 127

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	4 226	17 440	13	740	19	22 438
zwiększenia	0	142	214	0	46	0	402
zmniejszenia	0	0	162	0	116	0	278
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	4 368	17 492	13	670	19	22 562
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	1 385	160 152	83 207	9 312	14 760	15 900	284 716

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	6 474	390 566	553 335	42 323	44 881	34 854	1 072 433
ZWIĘKSZENIA	0	34 156	37 350	1 726	6 134	59 056	138 422
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	0	30 674	23 595	0	4 763	0	59 032
zakupy	0	262	11 480	323	283	59 012	71 360
inne	0	3 220	0	0	0	44	3 264
przekwalifikowanie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	0	2 275	1 403	1 088	0	4 766
ZMNIJSZENIA	5 089	71 583	21 109	13 850	2 578	59 263	173 472
likwidacja	0	41 653	19 413	96	2 360	0	63 522
sprzedaż	7	2 156	1 207	13 754	185	0	17 309
przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	59 032	59 032
przekwalifikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	2 045	27 774	395	0	15	0	30 229
inne	3 037	0	94	0	18	231	3 380
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	1 385	353 139	569 576	30 199	48 437	34 647	1 037 383
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	214 554	458 551	21 980	28 241	0	723 326
amortyzacja bieżącego okresu	0	22 175	29 215	6 383	3 821	0	61 594
zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	0	2 178	1 041	649	0	3 868
inne zwiększenia	0	4 980	2 286	898	36	0	8 200
zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	1 966	1 097	12 861	183	0	16 107
zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	36 869	17 862	495	1 855	0	57 081
zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	8 994	158	0	16	0	9 168
inne zmniejszenia	0	0	1	1	18	0	20
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	193 880	473 112	16 945	30 675	0	714 612
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	6 576	19 833	910	608	20	27 947
zwiększenia	0	2 274	533	0	575	0	3 382
zmniejszenia	0	4 624	2 926	897	443	1	8 891
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	4 226	17 440	13	740	19	22 438
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	1 385	155 033	79 024	13 241	17 022	34 628	300 333

20. Wartości niematerialne

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Wartość firmy	915 609	915 609
Znak towarowy	80 000	80 000
Inne	115 340	94 335
WARTOŚCI NIEMATERIALNE	1 110 949	1 089 944

Na dzień 30 września 2015 roku wartość firmy obejmuje następujące pozycje:

- 868 504 tys. zł - wartość firmy powstała w wyniku zakupu akcji Banku BPH SA przez GE Money Bank w dniu 17 czerwca 2008 roku,
- 47 105 tys. zł - wartość firmy powstała z tytułu nabycia w przez GE Money Bank Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

Wartość firmy została wyznaczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą zidentyfikowanych nabytych aktywów i pasywów.

Ruchy w pozycjach wartości niematerialnych

w tys. zł

	Wartość firmy	Znak towarowy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	915 609	80 000	704 323	113 271	19 484	1 832 687
ZWIĘKSZENIA	0	0	12 564	243	37 490	50 297
przeniesienie z nakładów	0	0	12 536	13	0	12 549
zakupy	0	0	28	230	37 490	37 748
ZMNIJSZENIA	0	0	0	0	12 627	12 627
przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	0	12 549	12 549
inne	0	0	0	0	78	78
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	915 609	80 000	716 887	113 514	44 347	1 870 357
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	0	638 722	100 828	0	739 550
amortyzacja bieżącego okresu	0	0	12 693	3 972	0	16 665
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	0	651 415	104 800	0	756 215
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2015)	0	0	2 318	0	875	3 193
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	0	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (30.09.2015)	915 609	80 000	63 154	8 714	43 472	1 110 949

w tys. zł

	Wartość firmy	Znak towarowy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne	Nakłady	Razem wartości niematerialne
WARTOŚĆ BRUTTO NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	898 086	80 000	684 448	78 044	20 429	1 761 007
ZWIĘKSZENIA	17 523	0	22 883	35 227	21 582	97 215

przeniesienie z nakładów	0	0	21 169	167	0	21 336
zakupy	0	0	1 714	164	21 514	23 392
przekwalifikowanie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	17 523	0	0	34 896	68	52 487
ZMNIJSZENIA	0	0	3 008	0	22 527	25 535
likwidacja	0	0	3 008	0	0	3 008
przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	0	21 336	21 336
inne	0	0	0	0	1 191	1 191
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	915 609	80 000	704 323	113 271	19 484	1 832 687
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	0	625 753	64 881	0	690 634
amortyzacja bieżącego okresu	0	0	15 931	6 803	0	22 734
zwiększenie z tytułu przekwalifikowania z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	0	0	29 144	0	29 144
zmniejszenie z tytułu likwidacji	0	0	2 962	0	0	2 962
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	0	638 722	100 828	0	739 550
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2014)	0	0	2 318	0	875	3 193
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	0	0	2 318	0	875	3 193
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2014)	915 609	80 000	63 283	12 443	18 609	1 089 944

21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	3 638	3 704
Budynki, lokale	9 124	16 757
Inne	30	443
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	12 792	20 904

Na dzień 30 września 2015 roku Bank przeznaczył do sprzedaży nieruchomość położoną w Warszawie, której wartość księgowa wynosi 11 067 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank przeznaczył do sprzedaży nieruchomości położone w Krakowie i w Warszawie, których wartość księgowa wynosi odpowiednio 9 755 tys. zł oraz 11 067 tys. zł.

Bank spodziewa się realizacji planu sprzedaży nieruchomości w ciągu najbliższego roku.

22. Pozostałe aktywa

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Koszty i przychody do rozliczenia w czasie	32 670	8 817
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	19 803	20 003

Rozliczenia z tytułu przejęcia aktywów do zbycia	26 735	21 254
Inne	19	671
Aktywa finansowe	162 818	138 546
Rozrachunki publiczno-prawne	73	225
Należności z tytułu podatku dochodowego	10	2
Dłużnicy różni	89 909	104 968
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	72 826	33 351
POZOSTAŁE AKTYWA	242 045	189 291

Kwota w pozycji „dłużnicy różni” uwzględnia odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Kwota odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wyniosła na dzień 30 września 2015 roku 27 824 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21 276 tys. zł).

23. Zobowiązania wobec banków

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Środki na rachunkach	23 538	31 977
Depozyty na rynku pieniężnym	181 477	282 851
Inne:	9 053	188 990
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	8 020	8 820
rachunki środków specjalnego przeznaczenia	1 001	1 902
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	0	177 778
inne	32	490
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	214 068	503 818

24. Zobowiązania wobec klientów

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Środki na rachunkach	7 246 871	7 512 670
Depozyty	4 144 799	4 311 448
Inne:	680 835	635 935
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	488 535	389 202
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, w tym:	69 371	89 622
<i>zabezpieczenia pod kredyty</i>	54 945	75 005
<i>zabezpieczenia pod instrumenty pochodne</i>	14 426	14 617
inne	122 929	157 111
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	12 072 505	12 460 053

Środki na rachunkach i depozyty według podziału segmentowego Klienta

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Korporacje	2 083 114	2 457 006
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 295 028	2 366 482
Osoby prywatne	7 013 528	7 000 630
Ogółem środki na rachunkach i depozyty Klientów	11 391 670	11 824 118

25. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji

Na dzień 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku na zobowiązania wobec pozostałych instytucji składają się kredyty i pożyczki otrzymane od GE Capital Swiss Funding AG w wysokości 13 115 090 tys. zł tj.: 3 381 485 tys. CHF (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 11 998 114 tys. zł tj.: 3 384 804 tys. CHF).

26. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych

w tys. zł

Strukturyzowane certyfikaty depozytowe	Stan na początek okresu	Nowa emisja certyfikatów	Wykup certyfikatów	Stan na koniec okresu
Za okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	232 152	91 344	-159 474	164 022
Za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	189 415	117 980	-75 243	232 152

27. Rezerwy

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwy krótkoterminowe	44 095	56 970
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	13 620	15 663
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	546	2 826
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	2 186	3 865
Inne	27 743	34 616
Rezerwy długoterminowe	39 527	39 893
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	35 250	32 359
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	19	37
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	4 258	7 497
REZERWY	83 622	96 863

Ruchy w pozycji rezerw

w tys. zł

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2015	32 359	2 863	11 362	15 663	34 616	96 863
utworzenie rezerwy	3 059	8 523	1 366	4 520	8 348	25 816
rozwiązanie rezerwy	0	-3 935	-3 473	-6 573	-9 804	-23 785
wykorzystanie	-168	-6 886	-2 811	0	-5 417	-15 282
inne	0	0	0	10	0	10
Na dzień 30.09.2015	35 250	565	6 444	13 620	27 743	83 622

w tys. zł

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne	Razem
Na dzień 01.01.2014	20 677	7 837	13 708	20 283	12 729	75 234
utworzenie rezerwy	2 389	26 225	5 996	3 397	15 767	53 774
efekt dyskonta	916	0	999	0	0	1 915
rozwiązanie rezerwy	0	-4 950	-1 214	-8 049	-2 094	-16 307
przeszacowanie aktuarialne	8 584	0	0	0	0	8 584
wykorzystanie	-207	-26 249	-8 127	0	-3 708	-38 291
inne	0	0	0	32	11 922	11 954
Na dzień 31.12.2014	32 359	2 863	11 362	15 663	34 616	96 863

28. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Transakcje stopy procentowej, w tym:	101 702	123 965
IRS	101 698	123 954
Sprzedane opcje na stopę procentową	4	11
Transakcje walutowe, w tym:	16 628	33 743
Fx-forward	7 910	10 097
Fx-swap	8 087	17 421
Inne transakcje walutowe	298	5 026
Sprzedane opcje walutowe	333	1 199
Sprzedane opcje kapitałowe	676	6 623
Sprzedane opcje towarowe	715	0
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	119 721	164 331

29. Pozostałe zobowiązania

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Przychody do rozliczenia w czasie	15 781	40 399
Przychody należne z tytułu pożytków uzyskanych z zarządzania aktywami systemu rekompensat	295	275
Zobowiązania finansowe	363 931	358 110
Rozliczenia międzybankowe	109 530	129 981
Rozliczenia publiczno-prawne	24 038	29 069
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	590	13 551
Wierzyciele różni	103 241	37 594
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	7 533	5 764
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	11 707	11 856
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i premii	39 289	53 087
Rezerwy na zobowiązania	67 145	76 582
Inne	858	626
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	380 007	398 784

30. Dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 29 maja 2015 roku podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia całego zysku za 2014 rok na kapitał zapasowy Banku.

31. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jest to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych, które w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

w tys. zł

Stan na 30.09.2015					
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa	
Aktywa					
Należności od banków	710 335	0	710 335	710 335	
Należności od Klientów	252 307	21 533 240	21 785 547	23 362 187	
Korporacyjnych	0	2 530 542	2 530 542	2 513 747	
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 539 545	1 539 545	1 547 189	
Indywidualnych	0	17 463 153	17 463 153	19 048 944	
Inne należności	252 307	0	252 307	252 307	
Zobowiązania					

Zobowiązania wobec banków	214 068	0	214 068	214 068
Zobowiązania wobec Klientów	680 835	11 427 216	12 108 051	12 072 505
Korporacyjnych	0	2 090 180	2 090 180	2 083 114
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 295 342	2 295 342	2 295 028
Indywidualnych	0	7 041 694	7 041 694	7 013 528
Inne zobowiązania	680 835	0	680 835	680 835
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 581 392	0	12 581 392	13 115 090
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	163 475	163 475	164 022
Zobowiązania podporządkowane	0	679 377	679 377	679 039

w tys. zł

Stan na 31.12.2014				
	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa				
Należności od banków	347 131	0	347 131	347 131
Należności od Klientów	722 723	19 839 675	20 562 398	22 782 203
Korporacyjnych	0	2 402 140	2 402 140	2 402 475
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	1 580 898	1 580 898	1 591 392
Indywidualnych	0	15 856 637	15 856 637	18 065 613
Inne należności	722 723	0	722 723	722 723
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	503 818	0	503 818	503 818
Zobowiązania wobec Klientów	635 935	11 852 141	12 488 076	12 460 053
Korporacyjnych	0	2 459 158	2 459 158	2 457 006
Małych i średnich przedsiębiorstw	0	2 366 062	2 366 062	2 366 482
Indywidualnych	0	7 026 921	7 026 921	7 000 630
Inne zobowiązania	635 935	0	635 935	635 935
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	12 102 462	0	12 102 462	11 998 114
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	231 808	231 808	232 152
Zobowiązania podporządkowane	0	680 004	680 004	679 396

Należności od klientów

Wartość godziwa należności jest wyznaczana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przy zastosowaniu bieżącej krzywej stóp procentowych skorygowanej o średnie marże oparte na portfelu kredytów udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku należności bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku model charakterystyki produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów spłat.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów została wyznaczona dla pozycji o stałej stopie procentowej oraz depozytów bez harmonogramu – poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych za pomocą bieżącej krzywej stóp procentowych rynku pieniężnego skorygowanej o marżę dla transakcji udzielonych w ostatnim kwartale. W przypadku depozytów bez harmonogramu do wyznaczenia przepływów pieniężnych użyto stosowany w Banku model charakteryzacji produktów bankowych, który umożliwia oszacowanie hipotetycznych terminów wypływów.

Zobowiązania wobec pozostałych instytucji

Wartość godziwa zobowiązań denominowanych w CHF i PLN wyznaczana jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej marży, która została oszacowana na podstawie kwotowań transakcji CDS (credit default swap) dla instytucji finansowych o ratingu odpowiadającym ratingowi Bankowi.

Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych

Wartość godziwa emisji własnych papierów wartościowych Banku BPH SA została wyznaczona poprzez zdyskontowanie wszystkich przepływów pieniężnych wynikających z harmonogramu płatności przez Bank BPH SA rat kapitałowych oraz odsetkowych krzywą swapową z uwzględnieniem odpowiedniej marży ustalonej w dniu emisji.

W przypadku niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na stabilne ryzyko kredytowe i / lub krótkie terminy zapadalności / wymagalności, przyjęto, że wartość godziwa jest równa wartości księgowej. Dotyczy to należności od banków oraz zobowiązań wobec banków.

Hierarchia wartości godziwej

Podstawą wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemach Bloomberg oraz Reuters. Wycena tych instrumentów oraz rewaluacja pozycji walutowej dokonywana jest przez jednostkę organizacyjną Banku niezależną od struktur odpowiedzialnych za sprzedaż produktów Banku BPH SA. Jednostka ta dokonuje właściwej parametryzacji algorytmów oraz systemów wyceny w zakresie wyżej wymienionych stawek rynkowych oraz sprawuje kontrolę nad zgodnością danych.

Klasyfikacja instrumentów finansowych stanowi odzwierciedlenie przyporządkowania danych wejściowych wykorzystywanych przy wycenie wymienionych instrumentów do poszczególnych poziomów:

- 1) poziom I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje dłużne papiery wartościowe, które wyceniane są bezpośrednio w oparciu o nieskorygowane ceny kwotowane na aktywnym rynku oraz certyfikaty inwestycyjne FIZ „Nieruchomości”, które są wyceniane według cen notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.
- 2) poziom II – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Grupa zaklasyfikowała dłużne papiery wartościowe emitowane przez Ministerstwo Finansów - wyceniane za pomocą modeli opartych o technikę DCF (*discounted cash-flows*), a także te transakcje na instrumentach pochodnych, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii III. Dodatkowo, Grupa zaklasyfikowała do tej kategorii dłużne papiery wartościowe, które wycenione zostały w oparciu o uśrednione ceny kwotowane na rynku lub przez brokerów (ceny skorygowane).

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu II wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Fx-forward, Fx-swap, IRS, CIRS, FRA	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych

Opcje walutowe	Model wyceny opcji (Garman – Kohlhagen)
Terminowe operacje papierami wartościowymi	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje na stopę procentową	Model wyceny opcji (Blacka)
Opcje walutowe barierowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje walutowe binarne	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

3) poziom III - instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których istotne dane wejściowe nie są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Grupa zaklasyfikowała wszystkie opcje towarowe i kapitałowe. Do tego poziomu Grupa klasyfikuje również instrumenty pochodne, dla których komponent ryzyka kredytowego uwzględniany w wycenie transakcji jest znaczący.

Instrumenty pochodne zaliczane do poziomu III wyceniane są na bazie dziennej z wykorzystaniem następujących metod wyceny:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Opcje na indeksy giełdowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje na indeksy cen surowców	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

Nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania opracowuje się przy użyciu najlepszych dostępnych informacji na temat założeń, na podstawie których uczestnicy rynku ustaliliby cenę składnika aktywów lub zobowiązania. Są to parametry modelu wyceny, które Grupa musi zdefiniować arbitralnie oraz komponent ryzyka kredytowego szacowany wewnętrznie przez Grupę dla danego kontrahenta.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na trzy powyższe kategorie:

w tys. zł				
	Kwotowania aktywnego rynku (poziom I)	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku (poziom II)	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III)	RAZEM
Stan na 30.09.2015				
AKTYWA	8 144	5 103 391	5 753	5 117 288
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	8 144	4 708 432	5 753	4 722 329
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	8 144	0	0	8 144
<i>Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych</i>	0	4 037	0	4 037
<i>Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>	0	4 613 402	0	4 613 402
<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	90 993	5 753	96 746
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	394 959	0	394 959
PASYWA	0	118 330	1 391	119 721
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	118 330	1 391	119 721
Stan na 31.12.2014				
AKTYWA	10 884	5 556 231	12 312	5 579 427
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	10 884	5 164 705	12 312	5 187 901
<i>Certyfikaty inwestycyjne</i>	10 884	0	0	10 884

<i>Papiery wartościowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>	0	5 034 794	0	5 034 794
<i>Dodatnia wartość instrumentów pochodnych</i>	0	129 911	12 312	142 223
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	391 526	0	391 526
PASYWA	0	157 708	6 623	164 331
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	157 708	6 623	164 331

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku (poziom III):

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2015	12 312	6 623
Zwiększenia, w tym:	5 344	5 342
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	1 940	1 939
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	3 404	3 403
Zmniejszenia, w tym:	-11 666	-10 574
Rozliczenie	-8 871	-8 872
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-2 795	-1 702
Zmiana klasyfikacji (przeniesienie z poziomu III)	-237	0
Stan na 30.09.2015	5 753	1 391
Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego, odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-797	294

w tys. zł

	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Stan na 01.01.2014	25 793	6 237
Zwiększenia, w tym:	2 528	2 516
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	2 516	2 516
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	12	0
Zmniejszenia, w tym:	-21 695	-2 130
Rozliczenie	-8 830	-541

Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	-12 865	-1 589
Zmiana klasyfikacji (przeniesienie z poziomu II)	5 686	0
Stan na 31.12.2014	12 312	6 623
Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego, odniesiony do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i z tytułu różnic kursowych	651	2 039

Transakcje instrumentami pochodnymi zaklasyfikowanymi do poziomu III (opcje towarowe i kapitałowe) na nieaktywnym rynku są zawierane z ich jednoczesnym zamknięciem back-to-back na rynku międzybankowym, przez co zmienność wyniku finansowego Grupy w wyniku zmiany danych nieobserwowalnych jest eliminowana. Analizę wrażliwości zmian wyceny instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do poziomu III z uwagi na istotny wpływ komponentu ryzyka kredytowego na wycenę zaprezentowano w nocie d) „wartości szacunkowe” w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

32. Postępowania sądowe

Na dzień 30 września 2015 roku wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Grupa jest pozwany wynosi 112 333 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014: 151 359 tys. zł).

Grupa ocenia, iż skutki finansowe postępowań sądowych, których szansa przegrania jest znaczna, na dzień 30 września 2015 roku nie powinny przekroczyć kwoty 11 609 tys. zł, która jest wartością utworzonej na dzień 30 września 2015 roku rezerwy z tego tytułu (na dzień 31 grudnia 2014: 9 456 tys. zł).

Na dzień 30 września 2015 roku nie występują postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Grupy, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

W marcu 2015 roku Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Szczecinku, reprezentujący grupę 450 osób fizycznych, złożył w Sądzie Okręgowym w Gdańsku pozew w trybie postępowania grupowego przeciwko Grupie Kapitałowej Banku BPH SA. Grupa powodowa składa się z klientów będących kredytobiorcami z tytułu zawartych z Grupą Kapitałową Banku BPH SA umów kredytu hipotecznego indeksowanego frankiem szwajcarskim. Żądanie pozwu dotyczy wskazania, iż przyjęty w umowach kredytu mechanizm ustalania kursu franka szwajcarskiego wg kursu kupna / sprzedaży z tabeli Banku, skutkuje albo nieważnością umowy kredytu, albo ewentualnie abuzywnym charakterem klauzuli indeksacyjnej. Grupa Kapitałowa Banku BPH SA nie uznaje roszczeń członków grupy. Na obecnym etapie członkowie grupy nie dochodzą od Grupy Kapitałowej Banku BPH SA roszczeń pieniężnych o zapłatę konkretnych kwot i nie ma podstaw do tworzenia rezerwy na roszczenia objęte pozwem. W dniu 7 sierpnia 2015 roku pozew został doręczony Grupie Kapitałowej Banku BPH SA. Dnia 7 października 2015 roku Bank złożył odpowiedź na pozew.

33. Zobowiązania i aktywa warunkowe

Pozycje pozabilansowe

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
finansowe	10 173 121	9 232 109
gwarancyjne	2 898 400	2 827 446
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE	13 071 521	12 059 555

Na dzień 30 września 2015 roku na otrzymane pozabilansowe zobowiązania finansowe składa się m.in. linia kredytowa otrzymana od GE Capital International Holdings Corporation w wysokości 10 084 100 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 9 216 220 tys. zł tj.: 2 600 000 tys. CHF).

Na wysokość otrzymanych pozabilansowych zobowiązań gwarancyjnych mają wpływ między innymi zabezpieczenia w postaci gwarancji i poręczeń na limity wierzytelności, kredyty inwestycyjne, kredyty w rachunku bieżącym oraz pozostałe kredyty.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
finansowe	3 330 650	3 303 698
gwarancyjne	177 519	205 188
POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 508 169	3 508 886

Na zobowiązania finansowe udzielone składają się niewykorzystane limity wierzytelności, limity z tytułu kart kredytowych, limity kredytowe w rachunku bieżącym oraz w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, niewykorzystane limity z tytułu kredytów operacyjnych i pozostałych.

Na zobowiązania gwarancyjne udzielone składają się gwarancje, które mają na celu zagwarantowanie wykonania kontraktu, zapłaty należności, gwarancji wykonania zobowiązań z tytułu rękojmi.

Wartość pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych według rodzaju produktu oraz podziału segmentowego klienta została zaprezentowana w poniższej tabeli.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Finansowe	3 330 650	3 303 698
Linie kredytowe dla korporacji	1 339 221	1 292 504
Linie kredytowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	900 135	807 892
Linie kredytowe dla osób prywatnych	1 055 372	1 172 177
Otwarte akredytywy importowe	35 922	31 125
Gwarancyjne	177 519	205 188
Gwarancje dla Korporacji	139 764	181 300
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	81 837	94 195
Gwarancje dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw	29 718	23 822
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	16 185	13 432

Gwarancje dla osób prywatnych	0	66
Potwierdzone akredytywy eksportowe	8 037	0
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE	3 508 169	3 508 886

W ramach gwarancji kredytowych największą wartość na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowią gwarancje zapłaty należności i gwarancje spłaty kredytu.

Na dzień 30 września 2015 roku w ramach gwarancji dobrego wykonania największe wartości stanowią gwarancje wykonania kontraktu, gwarancje wykonania zobowiązań z tytułu rękojmi. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w ramach gwarancji dobrego wykonania największe wartości stanowią gwarancje wykonania kontraktu i gwarancje zwrotu przedpłaty.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwa na linie o charakterze finansowym	11 950	14 468
Rezerwa na gwarancje udzielone, w tym:	420	481
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	83	98
Rezerwa na zagrożone należności pozabilansowe, w tym:	1 250	714
<i>gwarancje dobrego wykonania</i>	16	230
REZERWA NA NALEŻNOŚCI POZABILANSOWE	13 620	15 663

34. Podmioty powiązane

Spółka dominująca

Głównym akcjonariuszem Banku BPH SA jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 87,24% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Dane liczbowe dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawierane są na warunkach rynkowych.

Na dzień 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku stan należności i zobowiązań wobec podmiotów Grupy GE przedstawiał się następująco:

w tys. zł

	Stan na dzień					
	30.09.2015			31.12.2014		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Należności (z odsetkami)	23	53 037	53 060	27	74 234	74 261
Zobowiązania, w tym:	3 305	13 903 916	13 907 221	3 805	12 752 312	12 756 117
Zobowiązania bieżące	305	2 872	3 177	805	3 206	4 011
Depozyty	3 000	54 027	57 027	3 000	18 000	21 000
Zaciągnięte linie kredytowe	0	13 115 090	13 115 090	0	11 998 114	11 998 114
Inne zobowiązania	0	52 887	52 887	0	53 596	53 596
Zobowiązania podporządkowane	0	679 040	679 040	0	679 396	679 396

Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne	0	764	764	0	264	264
Nominalne wartości transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi, w tym:	0	2 381 067	2 381 067	0	4 007 608	4 007 608
Forward, swap walutowy	0	1 071 625	1 071 625	0	2 307 628	2 307 628
IRS/CIRS	0	982 496	982 496	0	1 039 165	1 039 165
Transakcje wymiany walut	0	326 946	326 946	0	660 815	660 815

Na zaciągnięte linie kredytowe na dzień 30 września 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku składają się wykorzystane linie kredytowe otrzymane od podmiotu funkcjonującego w ramach Grupy General Electric, GE Capital Swiss Funding AG.

Wykorzystane linie kredytowe zostały zaciągnięte w latach 2010-2015 na okresy od 3 do 7 lat, przy czym najdalszy termin zapadalności przypada we wrześniu 2021 roku i są denominowane w CHF. Są one oprocentowane stawką LIBOR 3M dla CHF powiększoną o marżę a odsetki są naliczane i wpłacane w okresach 3-miesięcznych.

Wartość transakcji zawartych przez Grupę Kapitałową Banku BPH SA w okresie dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2015 roku i w okresie dziewięciu miesięcy kończących się 30 września 2014 roku z podmiotem dominującym oraz pozostałymi podmiotami powiązanymi, kształtowała się następująco:

w tys. zł

	Za okres dziewięciu miesięcy kończących się					
	30.09.2015			30.09.2014		
	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	inne podmioty Grupy GE	razem
Transakcje wymiany walut (wart. nominalne)	0	4 405 835	4 405 835	0	3 527 899	3 527 899
Forward, swap walutowy (wart. nominalne)	0	22 563 417	22 563 417	0	42 001 478	42 001 478
IRS/CIRS (wart. nominalne)	0	58 665	58 665	0	212 215	212 215
Depozyty	9 009	1 293 340	1 302 349	9 022	1 614 116	1 623 138
Inne należności	237	13 518	13 755	265	44 993	45 258
Inne zobowiązania	0	3 342	3 342	0	30 619	30 619
Zaciągnięte linie kredytowe	0	310 634	310 634	0	10 117 810	10 117 810

35. Ważne wydarzenia występujące po końcu okresu sprawozdawczego

Kredyty hipoteczne indeksowane / denominowane w CHF

Ustawa o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej przyjęta w dniu 5 sierpnia 2015 roku nie jest obecnie przedmiotem dalszego postępowania legislacyjnego ze względu na zasadę dyskontynuacji prac po zakończeniu VII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym, nie oczekuje się skutków finansowych tych rozwiązań ustawowych.

Wsparcie dla kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej

W dniu 9 października 2015 roku została przyjęta ustawa o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy. Wsparcie dla tej grupy kredytobiorców na zasadzie pomocy zwrotnej będzie wypłacane przez Fundusz

Wsparcia Kredytobiorców, który zostanie zasilony przez wpłaty kredytodawców proporcjonalnie do wielkości posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni. O wysokości wpłaty na Fundusz przypadającej na danego kredytodawcę informować będzie Rada Funduszu na podstawie informacji przekazanych przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących wielkości posiadanych portfeli kredytów mieszkaniowych. Na dzień 30 września 2015 roku portfel kredytów mieszkaniowych Banku BPH SA wynosił 14,7 mld zł, w tym kredyty z opóźnieniem w spłacie przekraczającym 90 dni były na poziomie 322,1 mln zł, na dzień 31 grudnia 2014 roku odpowiednio 14,2 mld zł i 289,1 mln zł.

Rozstrzygnięcie sporu w sprawie Interchange

Sąd Apelacyjny w Warszawie w dniu 6 października 2015 roku wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania prowizji interchange, którym potwierdził, że porozumienie pomiędzy bankami było praktyką ograniczająca konkurencję. Sąd przywrócił pierwotną wysokość nałożonych na Banki kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK z 2006 roku. Oddalił tym samym apelację 20 banków w tym Banku BPH SA i przyznał rację Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, których zdaniem sposób naliczania prowizji interchange na rynku był niezgodny z polskim prawem. W związku z niekorzystnym rozstrzygnięciem sporu, Bank utworzył rezerwę w kwocie 1 198 tys. zł, która została ujęta w rachunku zysków i strat za 3. kwartał 2015 roku.

Zalecenia KNF w sprawie dodatkowego wymogu kapitałowego

Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymanie przez Bank BPH SA funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 2,77 pp. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier 1 (co odpowiada 2,08 pp.). Zalecenie powyższe powinno być przez Bank respektowane od daty jego otrzymania do odwołania. Wymagany przez regulatora minimalny poziom kapitału jest jednym z głównych czynników w teście wartości firmy (goodwill) i będzie brany pod uwagę w ocenie rocznej dokonywanej przez Bank w 4. kwartale 2015 roku.

Na koniec września 2015 roku skonsolidowany współczynnik Tier 1 Grupy wynosił 14,49%, a całkowity współczynnik kapitałowy (TCR) kształtował się na poziomie 16,94%. Biorąc pod uwagę zalecenie KNF, rekomendowane dla Banku BPH SA poziomy współczynników powinny być nie niższe niż 11,08% dla Tier 1 i 14,77% dla TCR. W opinii Banku pozycja kapitałowa pozostaje silna i stabilna, a także spełnia wymogi prawne i zalecenia KNF.

36. Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku BPH SA

36.1. Zarządzanie ryzykiem

Główne rodzaje ryzyka

W celu identyfikacji i zarządzania ryzykiem Bank definiuje odpowiednie procesy w szczególności dla następujących kategorii ryzyka:

- ryzyko rynkowe (walutowe, stopy procentowej, inwestycji kapitałowych oraz cen towarów),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

36.2. Ryzyko rynkowe

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka rynkowego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

36.2.1 Ryzyko walutowe

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka walutowego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka walutowego w Banku BPH SA za okres styczeń – wrzesień 2015 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	30.09.2015	31.12.2014
5	1 192	50	29	31

36.2.2 Ryzyko stopy procentowej

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka stopy procentowej nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość zarówno wyniku odsetkowego netto, jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku na zmiany stóp procentowych.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej dla Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za okres styczeń – wrzesień 2015 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	30.09.2015	31.12.2014
1 154	3 580	2 052	1 469	1 078

Ekspozycja Grupy Kapitałowej Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 30 września 2015 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-11	12	0	13	17	-9	-6	16
PLN	10	-27	30	-57	106	-22	-23	17
USD	2	4	-2	-3	11	0	0	12
CHF	-3	-43	10	45	5	148	-138	24

Ekspozycja Grupy Kapitałowej Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 31 grudnia 2014 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	-7	-2	-1	-1	41	-11	-7	12
PLN	19	0	11	-81	91	25	-24	41
USD	1	1	-2	-6	7	0	0	1
CHF	6	-30	-9	8	18	3	-246	-250

36.3. Ryzyko płynności

Procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka płynności nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Grupy Kapitałowej Banku BPH SA na 30 września 2015 roku w mln zł:

30 września 2015								
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	4 642	10 449	442	625	1 201	4 084	-1 035	-19 803
luka skumulowana	4 642	15 091	15 533	16 158	17 359	21 443	20 408	605

31 grudnia 2014								
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	5 604	9 103	339	436	115	894	2 467	-17 973
luka skumulowana	5 604	14 707	15 046	15 482	15 597	16 491	18 958	985

36.4. Ryzyko kredytowe

Klienci korporacyjni i Średnie Firmy

W odniesieniu do klientów korporacyjnych i średnich firm, zasady i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.

Kredyty detaliczne i Micro SME

W zakresie kredytów dla klientów indywidualnych i małych oraz mikro-przedsiębiorców, Bank kontynuował politykę bezpiecznego wzrostu.

W ramach tego procesu monitorował działanie wprowadzonych w 1. półroczu br. nowych narzędzi scoringowych, które pozwalają w bardziej precyzyjny sposób oszacować ryzyko kredytowe związane z danym klientem, a tym samym lepiej dopasować parametry oferty kredytowej kierowanej do klienta. Dokonał również re-kalibracji modeli stosowanych do oceny wiarygodności kredytowej klientów należących do segmentu małych i mikro przedsiębiorców oraz rewizji punktów odcięcia.

Ponadto w trzecim kwartale 2015 roku Bank kontynuował działania zmierzające do dalszego wzrostu efektywności procesów windykacyjnych i restrukturyzacyjnych. Szczególnie w zakresie windykacji późnej, podejmowane były działania mające na celu dalsze zmniejszenie udziału aktywów niepracujących, między innymi poprzez sprzedaż zarówno należności bilansowych jak i pozabilansowych.

Dodatkowo w zakresie działań restrukturyzacyjnych wykorzystywane były udogodnienia i usprawnienia wdrożone w 1. połowie 2015 roku w procesie restrukturyzacji kredytów hipotecznych, dedykowane dla klientów doświadczających trudności finansowych spowodowanych wzrostem kursu CHF.

Jakość portfela kredytowego

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 30 września 2015 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem		
	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	18 776	93,0	1 485	81,5	2 440	94,6	22 701	92,3	
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 864	43,9	116	6,4	597	23,1	9 577	39,0
4 do 6-	do 4,25%	8 770	43,4	1 032	56,6	1 789	69,4	11 591	47,1
7+ do 8	do 61,48%	1 105	5,5	275	15,1	36	1,4	1 416	4,8
Inne ¹		37	0,2	62	3,4	18	0,7	117	0,5
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości	1 410	7,0	337	18,5	139	5,4	1 886	7,7	
KREDYTY BRUTTO	20 186	100,0	1 822	100,0	2 579	100,0	24 587	100,0	
Korekta z tytułu wyceny portfela kredytowego Banku do wartości godziwej związanej z zakupem i przejęciem Banku BPH przez GE Money Bank							-18		
RAZEM KREDYTY BRUTTO							24 569		

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o wartość bilansową) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem		
	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	17 851	91,5	1 511	77,4	2 340	94,4	21 702	90,6	
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 667	44,5	126	6,5	625	25,2	9 418	39,3
4 do 6-	do 4,25%	7 909	40,5	989	50,6	1 601	64,6	10 499	43,8
7+ do 8	do 61,48%	1 092	5,6	346	17,7	36	1,5	1 474	6,2
Inne ¹		183	0,9	50	2,6	78	3,1	311	1,3
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości	1 661	8,5	442	22,6	140	5,6	2 243	9,4	
KREDYTY BRUTTO	19 512	100,0	1 953	100,0	2 480	100,0	23 945	100,0	
Korekta z tytułu wyceny portfela kredytowego Banku do wartości godziwej związanej z zakupem i przejęciem Banku BPH przez GE Money Bank							-21		
RAZEM KREDYTY BRUTTO							23 924		

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 30 września 2015 roku, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane²		18 174	96,8	1 459	98,2	2 423	99,3	22 056	97,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 826	47,0	116	7,8	595	24,4	9 537	42,0
4 do 6-	do 4,25%	8 454	45,0	1 030	69,3	1 785	73,1	11 269	49,6
7+ do 8	do 61,48%	864	4,6	261	17,6	32	1,3	1 157	5,1
Inne ¹		30	0,2	52	3,5	11	0,5	93	0,5
Kredyty przeterminowane		602	3,2	26	1,8	17	0,7	645	2,8
11 – 30 dni przeterminowania		422	2,2	13	0,9	8	0,3	443	2,0
31 – 60 dni przeterminowania		124	0,7	6	0,4	2	0,1	132	0,6
61 – 90 dni przeterminowania		42	0,2	3	0,2	0	0,0	45	0,2
Powyżej 90 dni przeterminowania		14	0,1	4	0,3	7	0,3	25	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI		18 776	100,0	1 485	100,0	2 440	100,0	22 701	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości
² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiącą 2,8% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 31 grudnia 2014 roku, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane²		17 060	95,6	1 482	98,1	2 326	99,4	20 868	96,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	8 620	48,3	125	8,3	625	26,7	9 370	43,2
4 do 6-	do 4,25%	7 491	42,0	987	65,3	1 595	68,2	10 073	46,4
7+ do 8	do 61,48%	783	4,4	325	21,5	35	1,5	1 143	5,3
Inne ¹		166	0,9	45	3,0	71	3,0	282	1,3
Kredyty przeterminowane		791	4,4	29	1,9	14	0,6	834	3,8
11 – 30 dni przeterminowania		591	3,3	12	0,8	4	0,2	607	2,8
31 – 60 dni przeterminowania		150	0,8	8	0,5	3	0,1	161	0,7
61 – 90 dni przeterminowania		37	0,2	6	0,4	0	0,0	43	0,2

Powyżej 90 dni przeterminowania	13	0,1	3	0,2	7	0,3	23	0,1
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI	17 851	100,0	1 511	100,0	2 340	100,0	21 702	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości, ale bez rozpoznanej utraty wartości
² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiącą 3,8% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Wyniki wyceny portfela

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 30 września 2015 roku, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	18 776	0,7	1 485	2,1	2 440	0,8	22 701	0,8

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 31 grudnia 2014 roku, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości	17 851	0,8	1 511	2,1	2 340	0,8	21 702	0,9

Według stanu na dzień 30 września 2015 roku, 79% ekspozycji kredytowych ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości wyceniono metodą portfelową (stan na 31 grudnia 2014: 80%), a 21% tych ekspozycji wyceniono metodą indywidualną (stan na 31 grudnia 2014: 20%).

Według stanu na 30 września 2015 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 261	71,7	235	83,0	0	0,0	1 496	73,5
Portfel indywidualny	149	54,2	102	46,0	139	32,1	390	44,1
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	1 410	69,9	337	71,8	139	32,1	1 886	67,4

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku, pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	1 495	80,4	310	86,6	0	0,0	1 805	81,5
Portfel indywidualny	166	47,5	132	44,4	140	40,2	438	44,2
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	1 661	77,1	442	74,0	140	40,2	2 243	74,2

Podział segmentowy

Struktura kredytów brutto według rodzaju klientów i ich finansowania przedstawiała się następująco:

	30.09.2015		31.12.2014	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
Przedsiębiorstwa	4 401	17,9	4 433	18,5
Kredyty korporacyjne	2 579	10,5	2 480	10,4
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	1 822	7,4	1 953	8,1
Osoby prywatne	20 186	82,1	19 512	81,5
Kredyty hipoteczne	15 414	62,7	14 893	62,2
Inne kredyty (niehipoteczne)	4 772	19,4	4 619	19,3
Ogółem	24 587	100,0	23 945	100,0

Podział walutowy

Struktura kredytów brutto według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	30.09.2015		31.12.2014	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	10 050	40,9	9 742	40,7
CHF	13 231	53,8	12 820	53,5
EUR	1 200	4,9	1 272	5,3
USD	91	0,3	96	0,4
Inne	15	0,1	15	0,1
Ogółem	24 587	100,0	23 945	100,0

Struktura kredytów dla osób prywatnych zabezpieczonych hipotecznie według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	30.09.2015		31.12.2014	
	Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie		Kredyty dla osób prywatnych zabezpieczone hipotecznie	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
PLN	1 923	12,5	1 793	12,0
CHF	13 186	85,5	12 760	85,7
EUR	279	1,8	308	2,1
USD	29	0,2	32	0,2
Ogółem	15 414	100,0	14 893	100,0

36.5. Ryzyko operacyjne

W ciągu dziewięciu miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku w obszarze ryzyka operacyjnego wprowadzono analizę otoczenia biznesowego Banku (BEA). Ma ona na celu identyfikację istotnych zmian, zachodzących w środowisku wewnętrznym bądź otoczeniu zewnętrznym Banku, które mogą mieć wpływ na profil ryzyka operacyjnego oraz podjęcie stosownych działań w celu ograniczenia negatywnych skutków zidentyfikowanych zmian.

Poza wyżej wymienionymi zmianami, procesy zarządzania i metody pomiaru ryzyka operacyjnego nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA za 2014 rok.